

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ โดยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ประจำปีการศึกษาที่ 1/2555

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่จัดการเรียนการสอนรายวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวน 2 ตอนเรียน ห้อง A1 และ B1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณอิงหลักของ Yamane' โดยใช้ความคลาดเคลื่อนการกำหนดตัวอย่างที่ระดับ ร้อยละ 5 ค่าความน่าเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) อยู่ที่

$$\frac{160}{1+160(0.05)^2} \text{ เท่ากับ } 114.29$$

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ไม่แตกต่างจากประชากรมากนัก ผู้วิจัยจึงเก็บแบบสอบถามทั้งหมด 150 ชุดโดยมีรายละเอียดดังนี้

นักศึกษาตอนเรียน A1 จำนวน 80 คนสุ่มเก็บข้อมูลจำนวน 75 คน

นักศึกษาตอนเรียน B1 จำนวน 80 คนสุ่มเก็บข้อมูลจำนวน 75 คน

ทั้งนี้ มีการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ จำนวน 10 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการเรียนการสอนในวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ซึ่งการดำเนินการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการเรียนการสอนในวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการติดตามผลในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละเก้าสิบห้าไปวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล (Survey research Instrument) มี 2 แบบ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

1. แบบสอบถาม

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการเรียนการสอนในวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้

2. ศึกษาตัวอย่างแบบสำรวจที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยร่วมกันพิจารณาระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวิจัยจากภายนอก

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปทดสอบก่อนการลงภาคสนาม (Try out)

5. หาค่าคุณภาพทั้งฉบับและรายข้อ เพื่อให้ได้มาตรฐาน

6. ปรับปรุงให้เป็นแบบสำรวจฉบับสมบูรณ์

ในการวิจัยในครั้งนี้ เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามของคณะผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ โดยมีนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูล

ทั้งนี้แบบสอบถามประกอบไปด้วยส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ จะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับนักศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ คณะแผนก และจำนวนครั้งที่นักศึกษาเข้าชั้นเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาวิชา จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน จำนวน 11 ข้อ
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ
5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ รวม จำนวน 45 ข้อ

ลักษณะของตัวแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

- 5 คะแนน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 คะแนน ระดับความพึงพอใจมาก
- 3 คะแนน ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 คะแนน ระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 คะแนน ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณา ระดับความพึงพอใจ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

$$\text{ระดับ} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนขั้น}}$$

$$\frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ มีประเด็นที่สำคัญดังนี้ เนื้อหารายวิชาตรงและเหมาะสมกับสาขาที่นักศึกษาเรียนหรือไม่ เนื้อหารายวิชามีมากเกินไปหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่ใช้วิชาบังคับ อาจารย์คิดว่านักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนหรือไม่ ควรมีกิจกรรมใดเพื่อให้นักศึกษาสนใจและเข้าใจ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนเพื่อนำไปใช้ประกอบวิชาชีพต่อไป ควรมีการปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหาวิชาหรือไม่ อย่างไร คิดว่านักศึกษามีความพึงพอใจที่จะศึกษารายวิชาหรือไม่ อย่างไร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการทดสอบ Content Validity จากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธี Face validity โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามคำจำกัดความ แนวคิด ทฤษฎีและวัตถุประสงค์ การวิจัยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบเนื้อหาให้ตรงตามคำจำกัดความ และวัตถุประสงค์ของการวิจัยและได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

การทดสอบความเชื่อมั่น โดยหาค่า Reliability ในลักษณะของภาพรวมและรายข้อในแบบ Internal Consistency โดยคณะผู้วิจัยนำข้อคำถาม ในส่วนที่ 2 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา จำนวน 31 คน และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach Alpha Coefficient พบว่าคะแนนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ .803

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สังเกตและสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาเบื้องต้น
2. เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในภาคสนาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 1) คณะผู้วิจัย ทำการศึกษาข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - 2) คณะผู้วิจัย จัดทำแผนการดำเนินงานโดยการออกแบบเครื่องมือในการสำรวจข้อมูลพร้อมทั้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณาประเด็นและเครื่องมือร่วมกันกับคณะผู้วิจัย
 - 3) ทดสอบเครื่องมือ (Pre-Test) เพื่อหาค่าความถูกต้อง (Validity) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการสำรวจที่สมบูรณ์ที่สุด
 - 4) คณะผู้วิจัย ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม
 - 5) คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาพร้อมทั้งทำการ Double Check แบบสอบถามอีกครั้ง
3. สัมภาษณ์ระดับเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่เรียนมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนของการทำวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง มีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ในทุก ๆ ด้านของข้อมูล
2. สถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) โดยวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย ความถี่ในการเข้าห้องเรียน